

Llegenda del nom de la vila de Copons o de l'abat Copons de Poblet

Copons

Ubicació

Comarca: Anoia

Coordenades:

Latitud: 41.63652

Longitud: 1.51869

UTM Est (X): 376624

UTM Nord (Y): 4610480

Classificació

Número de fitxa 08071 - 179

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Científic

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa: dj., 19/06/2014 - 02:00

Descripció

"La història es refereix a un noble Baró, cavaller molt esforçat que fou protagonista d'innombrables gestes de guerra en les campanyes del Comte-Rei. Batallant, batallant, va passar la joventud i quan començava a posar anys, en premi als mèrits contrets, el Rei li adjudicà diverses terres de les que ell mateix havia

arrabassat a l'enemic. Però el nostre cavaller era home molt frugal que tot i la riquesa que posseïa, vivia modestament al seu castell prop del riu Anoia. Així doncs, fidel al seu tarannà modest, prengué el determini de donar a l'Església els dominis que el Rei li cedia. El Baró va cedir tres senyorius dels que el Rei li havia atorgat al Monestir de Poblet. Però aquesta donació comportava el pagament d'un petit tribut que el Baró rebria anyalment del Monestir. Encara que era un tribut de vassallatge, el seu valor era més simbòlic que efectiu; consistia en una guatlla, una tòrtora i una perdiu. Tot i ésser tan minsa la gabella, el cavaller va voler que quedés ben escripturat que, si el Monestir deixava de satisfer-la, ell o els seus successors es podrien apropiat del Copó o Calze del Sagrari. Varen passar uns quants anys en els quals les coses rutllaren amb tota regularitat, però un dia l'Abat de Poblet es va morir i un nou Prelat ocupà la Cadira Abacial. Aquest, davant de la niciesa que representava el pagament d'aquell tribut, no hi va donar importància i va deixar de satisfer-lo. Al Baró, aquella anyada també li va passar per alt, però bon punt es va atalaiar del manament del Monestir, encontinent es presentà a l'Abadia i sense demanar llicència, se n'entrà a l'Església i es posà a forollar el Sagrari, intentant d'obrir-lo. En veure allò, el germà sagristà corregué a avisar al Pare Abat. Quant aquest arribava al presbiteri, el Cavaller ja tenia el Copó a les mans. L'Abat li digué: -Què feu, desventurat! Això és profonar el Sagrari!... I me li pren dels dits el Copó. El Cavaller el torna a agafar i traient-se l'espasa i alçant la veu respon: -Això no és més que complir tractes, senyor Abat. Llegiu si us plau les escriptures!... Quan l'Abat intentava recuperar novament el Copó el cavaller provà de posar l'espasa entremig, amb tan mala sort que va ferir el braç del Prelat. En veure la sang que corria el Cavaller es va esfereir, cedí el Copó i caigué de genolls demanant perdó... Embenada que fou la ferida del Pare Abat, el Cavaller li va pregar que el volgués oir en confessió i molt penedit feu el propòsit de cedir totes les propietats que posseïa al Cenobi i professar com a monjo a la Comunitat, si l'admetien. No cal dir que va ser ben acollit així dels monjos com del mateix Pare Abat. La seva vida de religiós fou molt edificant i admirada per tots els companys de Comunitat i anys a venir ell va ser l'Abat Copons, un dels més il·lustres Prelats que han presidit la Comunitat de l'històric Monestir de Poblet. Això llegit ja s'endevina d'on li venia el cognom al cèlebre Baró de Copons i també es veu ben clar perquè s'anomena així la riallera vila de la nostra Comarca".

Història

La llegenda està inclosa al llibre d'Antoni Moncunill "Llegendes de la comarca de l'Anoia", el qual tingué molt bona acollida a la comarca l'any 1988 i esdevingué un autèntic èxit de vendes. Existeix una altra versió pràcticament idèntica de la mateixa llegenda recopilada pel folklorista català Joan Amades, sota el títol "L'Abat Copons de Poblet".

Bibliografia

AMADES, Joan (1986). Les millors llegendes populars. Barcelona: Selecta, p. 261-263. MERCADAL SEGURA, Elisenda (2008). "Llegenda El nom de la vila de Copons". Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons, núm. 25, p. 9. MONCUNILL I TORRES, Antoni (1988). Legendes de la comarca de l'Anoia. Igualada: [s.n.], p. 108-111. MONCUNILL I TORRES, Antoni (2008). "El nom de la vila de Copons". Camí Ral. Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons, núm. 25, p. 9.